

»Prazna cesta« v Šentjakobu

Roman Novelli je avtor in režiser drame s sodobno problematiko

Kulturno društvo iz Šentjakoba je letos presenetljivo delavno, saj so njegovi člani pripravili kar dve premieri. Če pustimo ob strani, zakaj se je skupina ob začetku sezone razdelila v dva dela, pa moramo pohvaliti končni efekt, saj so na ta način privabili v društvo še precej novih mladih igralcev in razvili malo tekmovalnega duha, ki pa je, kot je bilo čutili tudi na razgovoru po premieri Prazne ceste, razvil med obema skupinama prijateljski odnos.

Režiser Roman Novelli v zadnjih letih predstavlja predvsem svoje drame, v katerih se spopada s problematiko današnje družbe in ljudi, ki v njej živijo. Pred časom je delal s saveljsko gledališko skupino, zdaj pa ostaja zvest Šentjakobčanom; skupaj poskušajo razviti njegove zamisli današnjega gledališča. Lahko rečemo, da povezava med režiserjem in igralci teče zelo usklajeno, vendar pa imamo lahko tudi pomisleke, če ima Roman Novelli zares tako prav v svoji smeri, kot si sam zamišlja.

Seveda ne smemo reči, da predstava ni bila dobra. Uspela je. Prav v razgovoru po premieri so ugotovili, da so igralci zelo dobro naštudirali režiserjeve zamisli in jasno je bilo, da so jih tudi uspešno izvedli, čeprav je bilo še vedno čutili malo treme. Med igralkami sta se posebej izkazali Vesna Varga kot Ema in Karmen Kelenc kot Breda, v celoti pa je skupina delovala zelo izenačeno. Lahko pričakujemo, da bo v prihodnosti gledališko življenje v Šentjakobu prineslo še novih uspehov.

M. B.

Prešerna so kar spregledali

Pogovor s Francem Jeršinom,
predsednikom kulturnega društva Stadion

Najmlajše krajevno kulturno društvo v naši občini je KUD Stadion. Predsednik Franc Jeršin, sicer amaterski gledališki igralec, se s kulturo ukvarja že od mladih nog. Zadnjič se je prav razhudil. Pripravili so lepo Prešernovo proslavo, na prireditvi pa je bila le peščica krajanov.

Koliko skupin je v vašem društvu?

»Orkester Mandolina, pionirski orkester Bisernica, mladinski orkester, plesna skupina, recitacijska skupina in gledališka skupina. Naša velika želja je, da bi kdaj zapel pevski zbor; poskusi so že bili. V avli družbenega doma Stadion pripravljamo tudi likovne razstave. V društvu je vključeno veliko številno mladih krajanov, sodelujemo pa tudi s sosednjim šolo dr. Vita Kraigherja. Društvo je bilo ustanovljeno pred dvema letoma; počasi in z zanesljivimi koraki stopamo naprej.«

Kaj pa je bilo narobe s proslavo Prešernovega dne, slovenskega kulturnega praznika?

»Zapeli smo: Spet trte so rodile... Naši glasbeniki so igrali, drugi smo recitali. Bilo je lepo, v dvorani družbenega doma Stadion pa le okrog 50 krajanov. Sprašujem se, kaj je vzrok tako slabega obiska na tako skrbno pripravljani prireditvi. Saj se prireditve ne ponavljajo, vsebina je vedno nova. Morda se naši krajanje bolj posvečajo drugačnim užitkom in se ženejo za materialnimi dobrinami?«

Naj bodo namesto odgovora Prešernovi verz iz Gloze: Vendar peti on ne jenja, grab 'te d' narje vkup gotove, kupovajte si gradove...

Tako je bilo, tudi danes je še, trudimo pa se z vsem srcem, da tako ne bi bilo. Naši krajanje so bili o proslavi obveščeni. Z našim delom jih želimo samo prebuditi iz kulturne dremavice in jih pritegniti v kulturno vrenje krajevne skupnosti. Mi bomo še zagnano delali, upamo, da bo naše delo rodilo sadove.«

Pustiva Prešerna, čeprav bi ga morali večkrat temeljito brati. Kaj pripravljate vaše društvo v preostanku letošnje sezone in v novi sezoni?

»Že v začetku sem omenil kate reje sekcije in ansambli delu-

jejo v društvu. Glasbene skupine delajo nemoteno, čeprav se tudi srečujejo s problemi. Če bo vse po sreči, bo kmalu v našem društvu kot samostojna sekcija občinska godba na pihala. K sodelovanju pri godbi se lahko javite Slavku Kokalju, Meškova 13, telefon, 322-267.

Nameravamo ustanoviti tudi mešani pevski zbor; vabimo k sodelovanju vse krajanje in tudi tiste od drugod. Javite se v KS Stadion, telefon 326-268.

Slišali smo, da preurejate oder v dvorani na Staničevi.

»Oder bo prestavljen naprej v dvorano, tako da bo primeren tudi za gledališke predstave in podobne kulturne dogodke. Opremiti ga bodo s pravšnjiimi zavesami in svetlobnimi telesi. Ko bo dvorana z odrom urejena, bomo bolj intenzivno pričeli z gledališčem.«

Kako pa mislite organizirati nedeljske dopoldanske matinee za mlajše?

»Ko bo preureditev dvorane končana, bomo pričeli z matinejami za otroke. Seveda bo tudi tu treba čim več sodelovanja krajanov: kot organizatorjev prireditelj in kot organizatorjev obiska. Vrteli bomo filme, vrstile se bodo gledališke predstave in recitali, imeli bomo koncerte, srečanja z umetniki itd.

Še dosti dela nas čaka. Želimo si, da bi v društvu delalo čim več krajanov: najmlajših, mladih in nas starejših. Saj bomo tako vsi neprijetno bogatejši, duhovno bogastvo pa je tudi zagotovilo za pravično materialno bogastvo. Zato le pridite, Bežigradjani, v naše kulturno društvo!«

M. PEROVEC

NIKO GORŠIČ:

Delamo stvari, ki nas veselijo

Predstavljamo vam igralce Slovenskega mladinskega gledališča

Viko Goršič je diplomiral na AGRFT 1970 leta, od takrat je tudi član Slovenskega mladinskega gledališča. Dolga leta je obiskoval glasbeno šolo in diplomiral iz solopetja. Bil je večletni urednik zbirke Kultura in umetnost, kjer je bil avtor več brošur. Ukvarjal se je tudi z novinarstvom ter likovno in baletno kritiko.

Nastopil je v več kot 40 vlogah, med katerimi naj omenim le najpomembnejše: striček Peter v »Plugu in zvezdah«, Napoleon v »Obisku stare gospe«, klovn Mortimer v »Zanesenjaki«, igral je tudi v »Osemdesetih dneh okoli sveta«, »Žrtvah mode bum bum«, »Pavlihi in Mici«, »Cici v metroju«, »Martinu Krpanu«, Šuhju in leteči princesi, »Peržanih«, »Missi in a minor«. Nastopil je v manjših vlogah v filmih: Amandus, Grajski biki, Peta zaseda, številnih otroških televizijskih igrah, dramah ter v vrsti radijskih iger. Prejel je osem ansambelskih in drugih nagrad slovenskega in jugoslovenskega značaja, še posebno ponosen pa je na Borštnikovo priznanje za vlogo v »Pavlihi in Mici«.

Kaj meniš o delu v Slovenskem mladinskem gledališču?

»Prave gledališke opreme pravzaprav ne poznamo, delovni pogoji so daleč najslabši, naš ansambel pa je najmanjši v Sloveniji, kljub temu pa so strokovnjaki in občinstvo navdušeni nad našimi predstavami. Ocenjujejo nas kot najboljši igralški ansambel te vrste v Jugoslaviji, uspešno pa sodelujemo tako na domačih kot tujih festivalih. Menim, da gre v našem primeru za smiseln koncept. Vsa skrivnost pa je v tem, da delamo v glavnem stvari, ki nas resnično veselijo.«

Bram Barjanski razstavlja v ZRMK

Tokrat se v razstavnem prostoru Zavoda za raziskavo materiala in konstrukcij srečujemo s samoniklim slikanjem, mladim Ljubljancem Bramom Barjanskim. Tako kot avtorjev psevdonim, tako tudi vse njegovo delo kaže na globoko in usodno navezanost na Ljubljansko barje, pokrajino, ki nas navdaja če že ne s strahom, pa vsaj s tesnobo.

Motivi barjanskih polj z obrobniimi hišami in sklonjenih človeških postav, zraslih z močvirno zemljo, prevladujejo na razstavi. Barve s svojo nekompromisno nanizanostjo in temačno mrzlo skalo še kako poudarjajo in izpostavljajo prvinskost sivih in meglenih polj in nanje prikovanih ljudi.

M. Š.

BEŽIGRAJSKI KULTURNI DNEVI

Pet večerov, polnih dogajanj

Tradicionalna prireditev, ki jo občinska zveza kulturnih organizacij vsako leto prireja v februarju ob slovenskem kulturnem prazniku, so bežigrjski kulturni dnevi. Pet večerov, polnih kulturnega dogajanja, je vsak dan pritegnilo precej poslušalcev in gledalcev v Bežigrjsko galerijo, kjer so si poleg prireditev lahko ogledali še razstavo del akademkega slikarja Borka Tepine.

Program je zajel različna področja kulturne dejavnosti z dvema dogodkoma vsak dan, kar je prav gotovo zadovoljilo željam tudi najbolj zahtevnih ljubiteljev novih iskanj in prizadevanj. Glasba, film, fotografija in literatura so bili osnova kulturnemu tednu. Če le na kratko preletimo vse dogodke, pohvalimo projekcijo filmov članov Pionirskega doma, medtem ko bi lahko bolj kritično ocenili projekciji diazitivov v obeh večerih. Precejšen del programa se je namreč v drugem večeru ponovil, predvsem pa gledalec nikakor ni mogel najti povezave ali vsaj rdeče niti celotne projekcije. Vsekakor so avtorji premalo selektivno ocenili svoje priprave in na račun eksotičnosti dali preveč poudarka prikazovanju za nas sicer zanimivih stvari, vendar brez spretno besede precej osiromašenih. Ob projekciji smo imeli možnost sli-

šati tudi igranje na zanimiv indijski instrument – sitar, ki je prav gotovo prinesel svežino v glasbeno dogajanje v Bežigrjski galeriji.

Presenetila je tudi glasbena skupina Pionirskega doma z izredno zanimivimi improvizacijami in pa projekt Gib zvoka, ki pa je bil žal predstavljen nepopolno, brez pianista Bora Turela, pa je kljub temu predstava Jasne Knez in Miloša Bašina, ki je dodal zvok na tolkalih in slovenskih glasbilih, navdušila do zadnjega kotička napolnjeno galerijo.

Literarni del kulturnih dni je obsegal literarni večer Marka Jarca, literarni večer sodelavcev literarne priloge »Zbora občanov« Mi in pesniški večer Borisa A. Novaka.

Bežigrjski kulturni dnevi so tako znova dokazali, da se vse več mladih zanima za kulturno dogajanje in da pravzaprav galerija, ki je postala mali bežigrjski kulturni center, večkrat že tako sprejme vse poslušalce in gledalce v svoj majhni prostor. Zato bi morda veljalo razmisliti o možnostih razširitve nazven, o razširitvi kulturnih dni v krajevne skupnosti, delovne organizacije, in šole, seveda pa bi o tem galerija še vedno ostala žarišče in animator vsega dogajanja.

TOMAŽ BOLE

SPREHOD PO RAZSTAVNIH PROSTORIH

Bežigrjska galerija

Vsakoletna razstava del članov bežigrjske sekcije Društva likovnih umetnikov Slovenije v Bežigrjski galeriji prinaša bežen pregled nad trenutnim ustvarjanjem bežigrjskih likovnih umetnikov in hkrati razstavnega programa galerije, saj je to običajno ena boljših razstav. Vsekakor pa je vredno poudariti, da vsako leto sodeluje več članov sekcije, kar je prav gotovo zelo vzpodbudno.

Na letošnji razstavi, ki so jo odprli v petek, 27. februarja, razstavlja osemnajst slikarjev in trije kiparji: Gabrijela Žugel, Bojan Jurc, Lojze Čemažar, Breda Jontes, Milena Gregorčič, Milan Fras, Tomaž Kvas, Miloš Lavrenčič, Marko Butina, Ignac Kofol, France Godec, Irina Rahovska-Kralj, Rudi in Tomaž Gorjup, Irena Špendl, Izidor Urbančič, Janez Starman, Vladimir Pirnat, Jiri Bezljaj, Tone Demšar in Lujo Vodopivec. Čeprav se na tej razstavi ne predstavljajo vsi z najnovejšimi deli, pa vendar lahko opazimo nekaj vzpodbudnih sprememb pri nekaterih slikarjih, ki so se dokaj uspešno podali v nova iskanja.

Kljub raznolikosti del pa razstava deluje dokaj celovito. Pazljivo obiskovalec bo morda pogrešal katerega od umetnikov, ki so našli pot na skupno razstavo, dokler niso v galeriji samostojno razstavljali, nato pa so nanjo pozabili.

M. B.

Ekonomska fakulteta

V ponedeljek, 23. februarja, je bila v avli Ekonomske fakultete Boris Kidrič odprta likovna razstava študentke te fakultete Maje Klun. Razstavljeni so akvareli, risba in uokvirjeno ogledalo z naslovom Moj portret.

Motivi na akvarelih so predvsem primorski. Nekateri še kažejo, da je Maja začela resno slikati pred nedavnim, drugi, ki pa so v večini, pa na to, da postaja dobra akvarelistka. Na bolj opaznih slikah prevladuje umirjena, vendar pa vsebinsko močna barvna ploskev.

Tem lirskim akvarelom Maje Klunove so dodani tudi vezi, ki pa na žalost okrnejo

likovno govorico ali pa so nepotreben privesek - saj mlada slikarka zna že s čopičem povedati, sicer okorno in sramežljivo, tisto, kar so povedali veliki umetniki z besedo.

Vsekakor zanimiva in tudi kvalitetna razstava na ekonomski fakulteti, ki so jo pripravili študentje za študente. V otvoritvenem kulturnem sporedu sta sodelovala Maja Kajdiš in Igor Gregorič (glas in kitara).

M. Š.

Krka

Razstavni prostor Krke na Titovi 99 vedno znova preseneča obiskovalce. Od 13. februarja do 5. marca razstavlja v tej galeriji študent ljubljanske likovne akademije Rajko Čuber. Razstava pomeni zanj prvo srečanje z občinstvom, saj doslej še ni razstavljal. Iz del, ki si jih lahko ogledamo na razstavi, se jasno vidi, da mladi avtor sicer ima zastavljeno svojo smer, da pa se še vedno naslanja na vzornike in išče različne možnosti, ki mu jih daje njegov način raziskave likovne govorice, ki se jasno izmika kakršnemukoli odslikavanju sveta. Vsekakor pa so linogravure in lesorezi zanimivo iskanje lastne poti.

Razstavo Rajka Čubra si lahko občani ogledajo v dopoldanskem času.

M. B.

Commerce

V Commercu so na ogled slike Marjana Skumavca - sedemnajst »deklic« in avtoportret. Življenje je tu, ob katerem že od nekdaj pogledamo v stran, če je takole pokazano. Koliko tega je okrog nas, kjer bi bilo vredno pomagati, kaj spremeniti, koliko takega življenja je, ki se nam kaže za brezkompromisno kritičnih platen akademkega slikarja Marjana Skumavca.

Predimenzionirana deformacija človeških likov na slikah nas ne sme premotiti. Na dan pride stiska in beda ljudi, ki živitarijo na dnu družbe, vendar pa med nami. To zadnje pa najbrž ni povšeči delu publike, ki še vedno raje občuduje drugačen način slikarjenja, vendar pa iskrene angažiranosti in istočasne kvalitetne likovne govorice ne moremo kar tako odpisati, predvsem pa ne zavoljo naše samozadovoljivosti.

M. Š.